

PROVERTO

Educational Publishers • Opvoedkundige Uitgewers

2022

www.proverto.co.za

Guiding the leaders of tomorrow

HOËRSKOOLOLIMPIADE VOORBEREIDINGSTUDIEGIDS

EKONOMIE

VORIGE VRAESTEL EN MEMO RONDE EEN EN TWEE

GRAAD 10

GRATIS KOPIE

UNIVERSITEIT VAN PRETORIA
UNIVERSITY OF PRETORIA
YUNIBESITHI YA PRETORIA

Denkleiers • Leading Minds • Dikgopolo tša Dihlalefi

FASSET

Make the future count

UNIVERSITY
OF
JOHANNESBURG

DURBAN UNIVERSITY OF TECHNOLOGY
INYUVESI YASETHEKWINI YEZOBUCHWEPHESHE

Creative. Distinctive. Impactful.

NELSON MANDELA

UNIVERSITY

YOUR FUTURE WILL BE...

BRILLIANT
INNOVATIVE
creative
ADAPTIVE
VISIONARY
BRIGHT

APPLY THROUGH THE CENTRAL APPLICATIONS
OFFICE (CAO) TODAY VIA WWW.CAO.AC.ZA

FOR MORE INFORMATION VISIT
WWW.DUT.AC.ZA

PROVERTO

**OLYMPIAD
CALENDAR**

www.proverto.co.za

GR 10, 11, 12

**OLIMPIADE
KALENDER**

NATIONAL HIGH SCHOOL OLYMPIAD
Accounting, Business Studies, Economics

NASIONALE HOËRSKOOL OLIMPIADE
Rekeningkunde, Besigheidstudies, Ekonomie

2022

January							February							March							April								
M	T	W	T	F	S		S	M	T	W	T	F	S		S	M	T	W	T	F	S		S	M	T	W	T	F	S
27	28	29	30	31	1		30	31	1	2	3	4	5		27	28	1	2	3	4	5		27	28	29	30	31	1	2
3	4	5	6	7	8		6	7	8	9	10	11	12		6	7	8	9	10	11	12		3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15		13	14	15	16	17	18	19		13	14	15	16	17	18	19		10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22		20	21	22	23	24	25	26		20	21	22	23	24	25	26		17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29		27	28	1	2	3	4	5		27	28	29	30	31	1	2		24	25	26	27	28	29	30
31	1	2	3	4	5																								
May							June							July							August								
M	T	W	T	F	S		S	M	T	W	T	F	S		S	M	T	W	T	F	S		S	M	T	W	T	F	S
							29	30	31	1	2	3	4		26	27	28	29	30	1	2		31	1	2	3	4	5	6
2	3	4	5	6	7		5	6	7	8	9	10	11		3	4	5	6	7	8	9		7	8	9	10	11	12	13
9	10	11	12	13	14		12	13	14	15	16	17	18		10	11	12	13	14	15	16		14	15	16	17	18	19	20
16	17	18	19	20	21		19	20	21	22	23	24	25		17	18	19	20	21	22	23		21	22	23	24	25	26	27
23	24	25	26	27	28		26	27	28	29	30	1	2		24	25	26	27	28	29	30		28	29	30	31	1	2	3
30	31	1	2	3	4										31	1	2	3	4	5	6								
September							October							November							December								
M	T	W	T	F	S		S	M	T	W	T	F	S		S	M	T	W	T	F	S		S	M	T	W	T	F	S
							25	26	27	28	29	30	1		30	31	1	2	3	4	5		27	28	29	30	1	2	3
29	30	31	1	2	3		2	3	4	5	6	7	8		6	7	8	9	10	11	12		4	5	6	7	8	9	10
5	6	7	8	9	10		9	10	11	12	13	14	15		13	14	15	16	17	18	19		11	12	13	14	15	16	17
12	13	14	15	16	17		16	17	18	19	20	21	22		20	21	22	23	24	25	26		18	19	20	21	22	23	24
19	20	21	22	23	24		23	24	25	26	27	28	29		27	28	29	30	1	2	3		25	26	27	28	29	30	31
26	27	28	29	30	1		30	31	1	2	3	4	5																

First Round: 11 MAY
Second Round: 3 AUGUST

Eerste Ronde: 11 MEI
Tweede Ronde: 3 AUGUSTUS

Online self assessment test available

Aanlyn self assesering toetse beskikbaar

www.proverto.co.za

Link: <https://www.proverto.co.za/olympiad/onlineAssess.html>

NELSON MANDELA UNIVERSITY

Change the World by applying for a qualification in one of the following study field:

Accounting • Advertising • Afrikaans • Agricultural Management • Analytical Chemistry • Anthropology • Applied Design • Applied Mathematics • Architectural Technology • Architecture • Art • Auditing • Biochemistry • Biokinetics • Botany • Broadcasting • Building • Business Management • Business Studies • Ceramic Design • Chemistry • Criminal Justice • Civil Engineering • Clinical Psychology • Computer Science • Communication Networks (IT) • Conservation Biology • Construction Economics • Construction Management • Construction Studies • Counselling Psychology • Chemical Process Technology • Development Studies • Dietetics • Economics • Ecology • Education • Electrical Engineering • English • Environmental Health • Environmental Management • Emergency Medical Care (Paramedic) • Fashion • Financial Accounting • Financial Planning • Fine Art • Foundation Phase Teaching • Forestry • French • FET Teaching • Game Ranch Management • Geography • Geology • Graphic Design • History • Hospitality Management • Human Movement Science • Human Resource Management • Human Settlement Development • Industrial Psychology • Industrial Engineering • Information Systems • Information Technology • Inorganic Chemistry • Interior Design • Internal Auditing • Inventory Management • Intermediate Phase Teaching • isiXhosa • Journalism • Language & Literature • Law • Logistics • Management • Marine Biology • Marine Engineering • Marketing • Mathematics • Mechanical Engineering • Mechatronics • Media, Communication & Culture • Microbiology • Music • Music Education • Medical Laboratory Science • Medicine & Surgery • Nature Conservation • Nursing • Operations Management • Painting • Pharmacy • Philosophy • Physiology • Photography • Physics • Political Studies • Polymer Technology • Psychology • Public Administration • Public Management • Public Relations Management • Quality Management • Quantity Surveying • Radiography (Diagnostic) • Restoration Ecology • Renewable Energy • Sculpture • Senior Phase Teaching • Social Work • Sociology • Software Development • Sport Management • Sport Science • Statistics • Support Services (IT) • Taxation • Textile Design & Technology • Tourism • Transport Economics • User Support Services (IT) • Veldfire Management • Visual Arts • Wood Technology • Youth Work • Zoology

Change the World

T 041 504 1111
E info@mandela.ac.za

myfuture.mandela.ac.za

EKONOMIE

GRAAD 10

Olimpiade Vraestel

Ronde Een

Punte: 30

Tyd: 1 uur

Datum: 12 Mei 2021

Instruksies

1. Vul antwoorde in op die ANTWOORDBLAD.
2. Onthou om jou persoonlike inligting volledig in te vul op die ANTWOORDBLAD.
3. Die ANTWOORDBLAD het 4 afdelings, maak seker dat jy die korrekte vak kies.
4. Elke vraag het 4 moontlike antwoorde (A B C D)
Slegs een antwoord is korrek.
Kleur die antwoord sirkel volledig in.
5. Sterkte!

PROVERTO EMS OLIMPIADE 2021 – GRAAD 10

EKONOMIE

RONDE 1

BASIESE EKONOMIESE KONSEPTE

1. Ekonomie fokus op:
  - A beperkte behoeftes en onbeperkte middele.
  - B beperkte behoeftes en beperkte middele.
  - C onbeperkte behoeftes en onbeperkte middele.
  - D onbeperkte behoeftes en beperkte middele.

2. Clive en Sarah besoek 'n plaaslike restaurant wat 'n spesiale aanbod op die onbeperkte hervulling van 'n glas koeldrank teen 'n vasgestelde prys van R29 het. Die beginsel van toepassing is:
  - A vraag en aanbod.
  - B prysvasstelling.
  - C marginale nut.
  - D geleentheidskoste.

3. As 'n wetenskap, bestudeer makro-ekonomie:
  - A hoe die individuele rolspeler in die ekonomie reageer.
  - B inflasie, nasionale inkome, bruto binnelandse produk (BBP), en veranderings in werkloosheid.
  - C wat waarskynlik sal gebeur as individue sekere keuses maak.
  - D vraag en aanbod van al die huishoudings en produsente in die ekonomie.

4. As gevolg van grendelregulasies wat weens die Covid-pandemie ingestel is, het die totale produksie van goedere in die ekonomie gedaal. Dit sal tipies gesien word as deel van:
  - A positiewe ekonomie.
  - B normatiewe ekonomie.
  - C mikro-ekonomie.
  - D makro-ekonomie.

DIE EKONOMIESE PROBLEEM

5. Natuurlike hulpbronne kan buite die gebied van skaarsheid val. Watter een van die volgende redes is NIE korrek nie?
  - A Alles wat beskikbaar is in feitlik oneindige voorraad wat verbruik kan word sonder 'n koste, is nie skaars nie.
  - B Verbruikers is ongeërg teenoor 'n hulpbron en het miskien geen begeerte om dit te verbruik nie.
  - C Omdat verbruikers nie daarvan bewus is nie, of dat die potensiële gebruik daarvan geen nut het nie.
  - D Daar is 'n onbeperkte aanbod van natuurlike hulpbronne en die koste om dit te gebruik beloop R0.

6. Entstowwe vir Covid-19 word deur verskeie farmaseutiese maatskappye in groot hoeveelhede geproduseer. Die entstof kan beskryf word as:

- A skaars.
- B relatief skaars.
- C vrye goed.
- D relatiewe vrye goed.

7. 'n Skubaduiker gebruik saamgepersde lug wanneer hy duik. Hy betaal R60 om sy silinder te hervul. Die saamgepersde lug kan gesien word as 'n _____ goed.

- A ekonomiese
- B vrye
- C positiewe
- D onbeperkte

8. Die ekonomiese sektor wat deur die volgende foto uitgebeeld word, kan die beste beskryf word as die:

- A primêre sektor.
- B sekondêre sektor.
- C tersiêre sektor.
- D dienste sektor.

9. Suiker word deur 'n fabriek gebruik om suikerstroop te vervaardig, wat gebruik word vir die vervaardiging van koeldrank. Die koeldrank kan die beste beskryf word as 'n:

- A finale goed.
- B intermediêre goed.
- C verbruikersgoed.
- D kapitaalgoed.

10. Nadat die grendelregulasies verslap is, besluit die bestuur van die plaaslike dieretuin om 100 gratis kaartjies beskikbaar te stel aan besoekers, terwyl ander besoekers kaartjies teen 'n verlaagde prys kan koop. Die besoek aan die dieretuin kan die beste beskryf word as uitsluitbaar omdat:

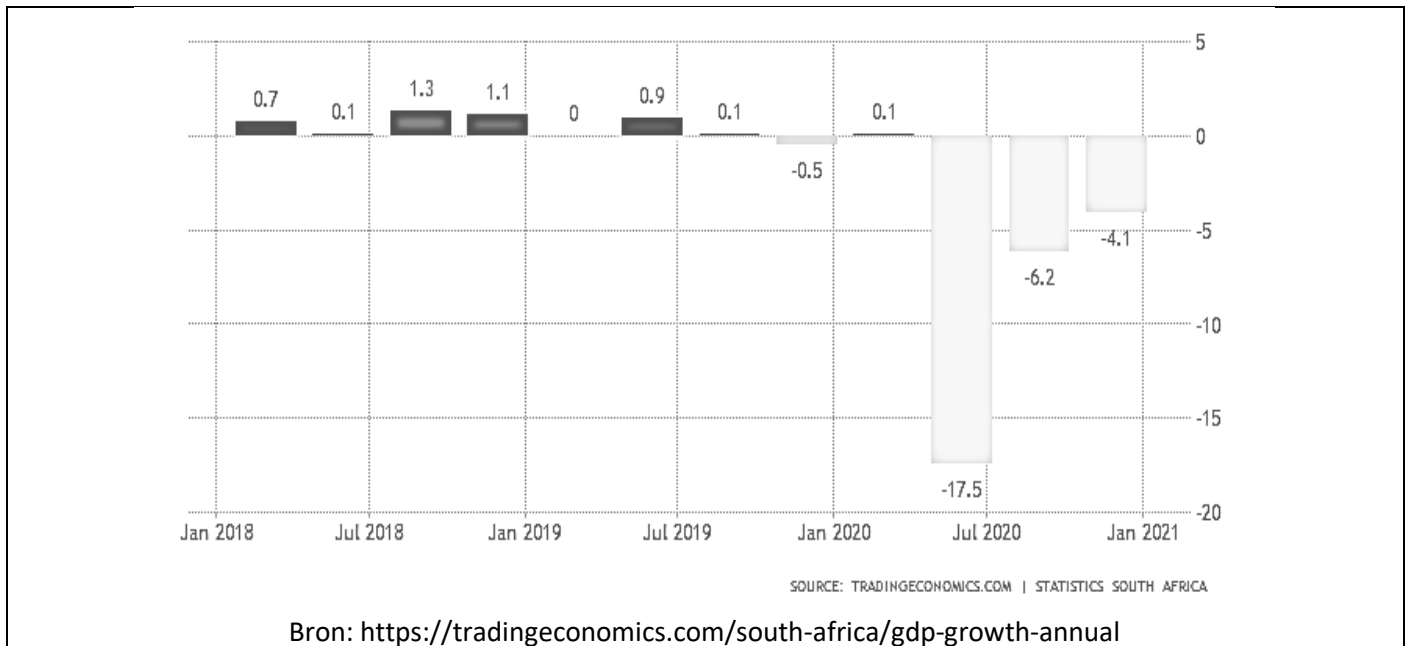
- A min mense bereid is om kaartjies te koop ten einde die dieretuin te besoek.
- B kaartjies teen betaling nie beperk word nie en as sodanig in groot hoeveelhede beskikbaar is.
- C die dieretuin deur net 100 mense gratis besoek kan word.
- D dit moontlik is om te verhoed dat iemand wat nie oor 'n kaartjie beskik nie, die dieretuin besoek.

DIE SIRKULÊRE VLOEI

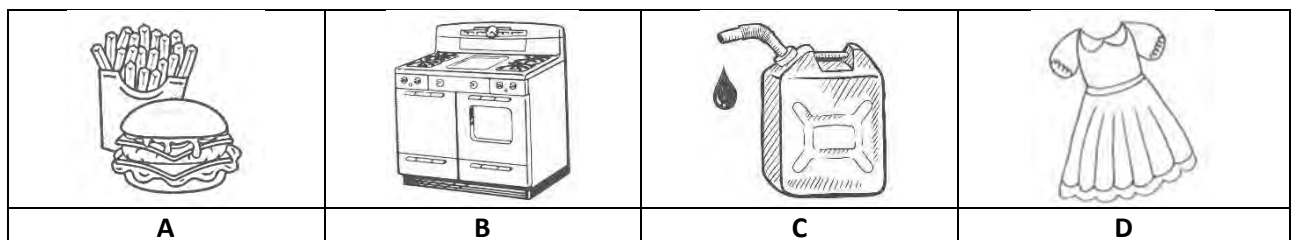
- 11.** Die handel tussen verkopers in Suid-Afrika en kopers in die res van Afrika kan beskryf word as:
- A** buitelandse handel.
  - B** internasionale handel.
  - C** nasionale handel.
  - D** entrepot handel.
- 12.** In 'n geslote ekonomie speel die ____-sektor nie 'n rol nie.
- A** verbruiker
  - B** produsent
  - C** regering
  - D** buitelandse
- 13.** Owerheidsbesteding sluit die:
- A** salarisse en lone aan werkers in die privaatsektor in.
  - B** winste van produsente en die verbruik van huishoudings in.
  - C** betaling vir invoer na Suid-Afrika in.
  - D** uitgawes aan dienste gelewer deur die regering in.
- 14.** Watter een van die volgende is die mees korrekte stelling ?
- A** 'n Oop ekonomie het beperkte reëls en regulasies ten opsigte van handelsaktiwiteite met buitelandse ekonomieë.
  - B** Die doel van 'n oop ekonomie is om aan binnelandse verbruikers alles van buite die landsgrense te voorsien.
  - C** Die handhawing van 'n geslote ekonomie is relatief maklik in die moderne samelewing, aangesien behoeftes en begeertes onbeperk is en plaaslike produsente die meeste daarvan kan vervul.
  - D** Wanneer 'n regering kwotas, subsidies en tariewe oplê, beïnvloed dit invoer- en uitvoeraktiwiteite.

Bestudeer die volgende grafiek wat die Suid-Afrikaanse jaarlikse BBP-groei koers aandui en beantwoord vrae 15 en 16.

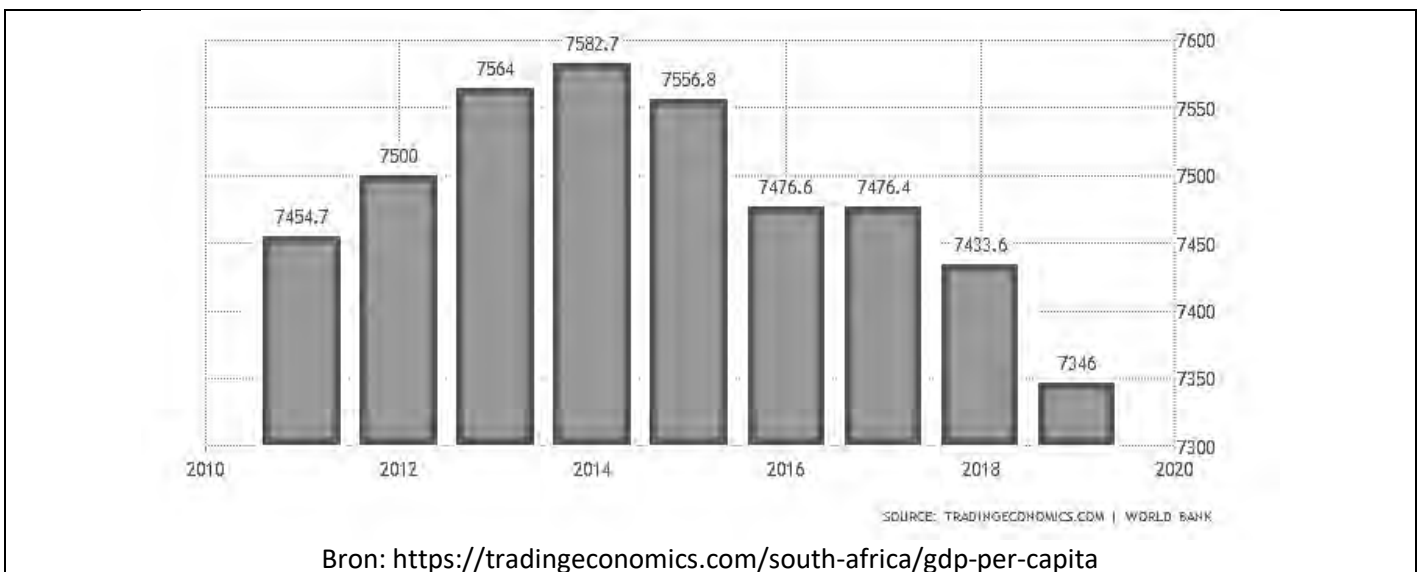
15. Die ekonomiese groei koers in die vier kwartale wat begin in Januarie 2018 en eindig einde Desember 2018 kan die beste beskryf word as 'n hoofsaaklik _____ ekonomiese groei koers vir Suid-Afrika.
- A positiewe
  - B negatiewe
  - C statiese
  - D dalende
16. Die verandering in die ekonomiese groei koers vanaf -17.5% tot -6.2% kan die beste beskryf word as 'n:
- A positiewe groei koers teen 'n dalende tempo.
  - B negatiewe groei koers teen 'n stygende tempo.
  - C positiewe groei koers teen 'n stygende tempo.
  - D negatiewe groei koers teen 'n dalende tempo.
17. Watter een van die volgende is 'n voorbeeld van duursame verbruikersgoedere?

KWANTITATIEWE ELEMENTE

18. Watter een van die volgende sal die beste manier wees om lande te klassifiseer ten opsigte van die grootte van hulle ekonomieë?
- A Die aantal goedere en dienste wat gedurende 'n jaar in elk van hierdie lande geproduseer word.
  - B Die BNP van elk van hierdie lande.
  - C Die waarde van alle goedere en dienste wat binne 'n spesifieke periode binne elke land se grense geproduseer word.
  - D Berekeninge met behulp van 'n prysdeflator om die waarde van die totale invoer en uitvoer van hierdie lande te bereken.

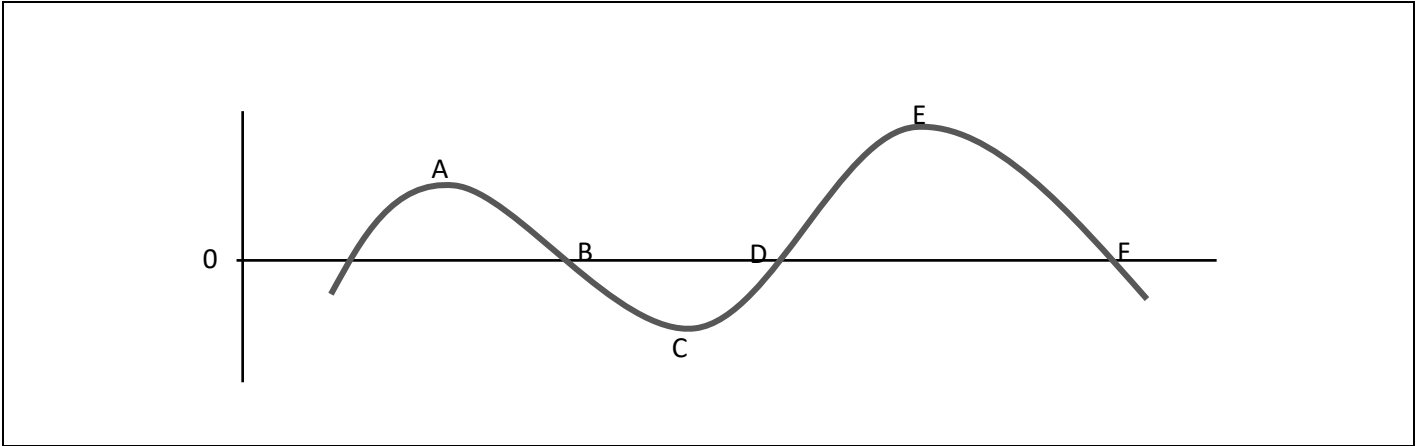
Bestudeer die volgende grafiek wat die Suid-Afrikaanse BBP per capita toon en beantwoord vrae 19 tot 21.

19. In 2018 was die BBP per capita _____ as die BBP per capita in 2014.
- A 1.97% laer
  - B 1.97% hoër
  - C 2.01% laer
  - D 2.01% hoër
20. Die BBP per capita word bepaal deur:
- A die bydrae van beide die finansiële sektor en die buitelandse sektor te ignoreer wanneer 'n ekonomiese model opgestel word.
  - B die BNP met die inverse van die prysdeflator te vermenigvuldig sodat inflasie se effek uitgeskakel kan word.
  - C invoere af te trek en uitvoere by die nasionale inkomesyfers te voeg.
  - D die produksie van finale goedere en dienste binne die geografiese grense van die land deur die totale bevolking te deel.
21. Die verandering in die BBP per capita tussen 2018 en 2019 kan toegeskryf word aan:
- A 'n afname in beide die BBP en die bevolkingsgrootte.
  - B 'n toename in beide die BBP en die bevolkingsgrootte.
  - C 'n afname in die BBP en 'n toename in die bevolkingsgrootte.
  - D 'n toename in die BBP en 'n afname in die bevolkingsgrootte.

22. Watter een van die volgende is die beste beskrywing vir 'n sakesiklus?
- A Die skommeling in die BBP langs die langtermyn groeieiging.
  - B Sikliese bewegings in die BBP per capita op die kort termyn.
  - C Die periodieke, maar onreëlmatige op-en-af bewegings in markaktiwiteite.
  - D Die veranderinge in vraag en aanbod soos geïllustreer deur middel van elasticiteit.

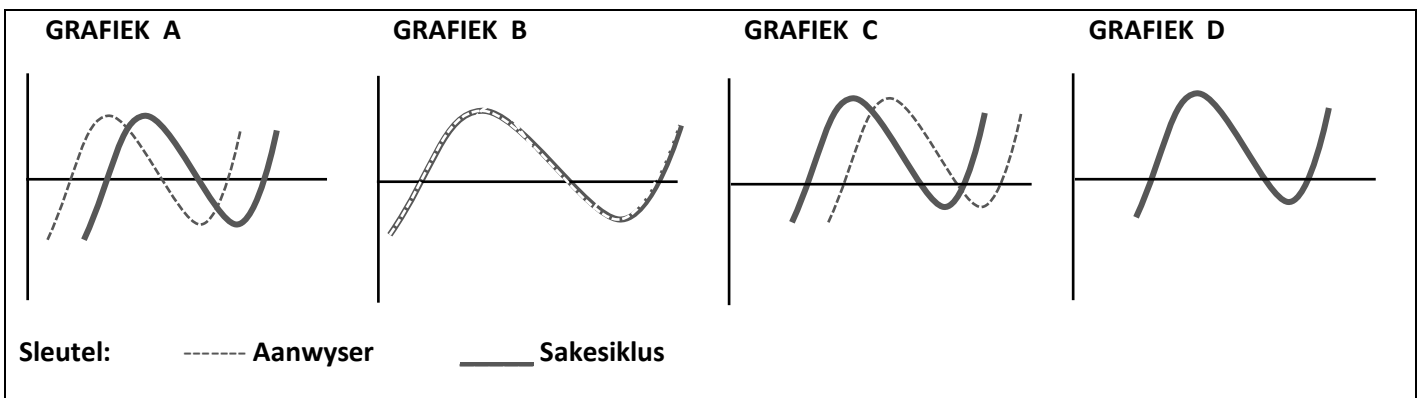
Bestudeer die volgende illustrasie van die sakesiklus en beantwoord vrae 23 tot 25.

23. Watter punte dui op 'n negatiewe ekonomiese groei teen 'n dalende koers?
- A AB
  - B BC
  - C CD
  - D DE
24. Tussen watter punte is die ekonomie besig om te krimp?
- A AB
  - B BC
  - C CD
  - D DE
25. Tydens die eerste grendelperiode wat Suid-Afrika beleef het (Maart – April 2020) sou 'n mens verwag dat die vlak van ekonomiese aktiwiteite sou val tussen punte:
- A AB
  - B BC
  - C CD
  - D DE
26. Watter een van die volgende aanwysers sal 'n groot invloed hê op die reële ekonomiese groei in Suid-Afrika?
- A Goudmynbou, bouplanne goedgekeur en geboue voltooi, asook inflasie.
  - B Myn-, kleinhandel- en groothandelsverkope, elektriese stroom opgewek.
  - C Verbruikersbesteding, bydrae tot die primêre sektor, aantal nuwe voertuie verkoop.
  - D Bouplanne goedgekeur en geboue voltooi, dienste gelewer en uitvoer.

27. Watter een van die volgende sou as 'n tipiese kenmerk van 'n resessie beskou kan word?
- A Privaatverbruiksbesteding begin styg.
  - B Investering neem af aangesien aanvangskoste laag is.
  - C Onverkoopte goedere stapel op weens die lae huishoudelike vraag.
  - D Uitset- en indiensnemingsvlakke word verhoog.
28. Watter EEN van die volgende is WAAR gedurende 'n fase van welvaart in die ekonomie?
- A Inkomste, indiensneming, produksie en prysvlak is geneig om af te neem.
  - B 'n Styging in totale vraag en koste lei tot 'n afname in beleggings- en prysvlak.
  - C Die bestaande kapasiteit van produksie-eenhede word onderbenut.
  - D Skaarste aan hulpbronne lei tot stygende koste.
29. 'n Sloerende aanwyser van ekonomiese aktiwiteite kan die beste beskryf word as 'n aanwyser wat die neiging van die ekonomie of die mark aandui:
- A voor dit plaasgevind het.
  - B nadat dit plaasgevind het.
  - C soos dit voorkom.
  - D op sy laagste punt.

Bestudeer die volgende grafiese voorstelling van ekonomiese aanwysers en sakesiklusse, en beantwoord vraag 30.

30. Watter grafiek dui op 'n sloerende aanwyser?
- A Grafiek A
  - B Grafiek B
  - C Grafiek C
  - D Grafiek D

#ChooseUP

Maak jou toekomsdrome waar #ChooseUP

- Ons grade word **internasionaal** erken.
- Ons **alumni** is baie gesog.
- Ons het **ondersteuningsprogramme** om ons studente te help om suksesvol te wees.
- Ons help om jou **voor te berei** op die **wêreld van werk**.

Jou toekoms maak saak.

Doen so gou moontlik vanaf **1 April 2022**
aansoek by www.up.ac.za/apply.

Keuringsprogramme sluit op **30 Junie 2022**.

Alle ander programme (**nie-keuringsprogramme**)
sluit sodra 'n program vol is.

UNIVERSITEIT VAN PRETORIA
UNIVERSITY OF PRETORIA
YUNIBESITHI YA PRETORIA

Make today matter

www.up.ac.za

EKONOMIE

GRAAD 10

Olimpiade Vraestel

Ronde Twee

Punte: 30

Tyd: 1 uur

Datum: 04 Aug 2021

Instruksies

1. Vul antwoorde in op die ANTWOORDBLAD.
2. Onthou om jou persoonlike inligting volledig in te vul op die ANTWOORDBLAD.
3. Die ANTWOORDBLAD het 4 afdelings, maak seker dat jy die korrekte vak kies.
4. Elke vraag het 4 moontlike antwoorde (A B C D)
Slegs een antwoord is korrek.
Kleur die antwoord sirkel volledig in.
5. Sterkte!

BE CLEAR ABOUT YOUR FUTURE

C

Choose

your subjects wisely in Grade 9

L

Learn

well in Grade 10

E

Earn

the good marks you need to go to university in Grade 12

A

Apply

early with those marks in Grade 12

R

Register

to study at UJ if you are accepted

A leader on our continent. **UJ. Fourth in South Africa.**

Fifth in Africa: Quacquarelli Symonds (QS) World University Rankings.

For more information, visit future.uj.mobi

The Future Reimagined

PROVERTO EMS OLIMPIADE 2021 – GRAAD 10

EKONOMIE

RONDE 2

BASIESE KONSEPTE EN DIE BASIESE EKONOMIESE PROBLEEM

1.   Ekonomie kan die beste beskryf word as die studie van:
  - A die versameling van onbeperkte hulpbronne wat gebruik kan word om goedere te produseer om welvaart te verhoog.
  - B items wat aan menslike behoeftes voldoen en nut bied en hoe om hierdie goedere te bekom sodat een individu meer as genoeg het.
  - C 'n eenheid wat funksioneer as 'n algemeen erkende ruilmiddel om goedere vir goedere of goedere vir dienste te verruil.
  - D die vermoë van 'n verbruiker of produsent om uit 'n reeks moontlike opsies te besluit watter goed, diens of hulpbron hy wil koop of lewer.

2.   'n Ekonomiese gebruik 'n grafiek om die verband tussen die prys van 'n produk en die vraag daarna uit te beeld.

Hierdie grafiek se helling sal waarskynlik:

  - A afwaarts van links bo na regs onder wees.
  - B afwaarts van regs bo na links onder wees.
  - C opwaarts van links onder na regs bo wees.
  - D afwaarts van links onder na regs bo wees.

3.   'n Ekonomiese bepaal die verband tussen twee ekonomiese veranderlikes, naamlik die hoeveelheid van Produk Y wat gekoop word en die prys wat vir Produk Y betaal word. Haar navorsing toon dat namate die prys van Produk Y styg, die hoeveelheid aankope styg. Hierdie verhouding kan beskryf word as:
  - A positief.
  - B negatief.
  - C konstant.
  - D indirek.

4. Die volgende foto's toon verskillende goedere.

Watter klassifikasie is korrek?

	VRYE GOEDERE	PRIVAATGOEDERE	PUBLIEKE GOEDERE
A	Skets 2	Skets 1	Skets 3
B	Skets 3	Skets 2	Skets 1
C	Skets 2	Skets 3	Skets 1
D	Skets 3	Skets 1	Skets 2

5. Inentings vir Covid-19 word gratis toegedien aan mense sonder 'n mediese fonds en teen lae koste aan mense met 'n mediese fonds.

Die entstof kan die beste beskryf word as 'n:

- A** vrye goed.
- B** privaat goed.
- C** openbare goed.
- D** meriete goed.

SIRKELVLOEI EN KWANTITATIEWE ELEMENTE

6. Watter deelnemers sal jy in 'n geslote ekonomie vind?

- A** Die staat, buitelandse sektor, finansiële sektor en sosiale sektor.
- B** Die staat, buitelandse sektor en finansiële sektor.
- C** Ondernemings, huishoudings en die staat.
- D** Ondernemings, huishoudings en die buitelandse sektor.

7. Die volgende is stellings rakende die sirkelvloei-model soos gebruik in die makro-ekonomie:

Stelling 1	Goedere en dienste vloei van besighede na individue en individue verskaf hulpbronne vir produksie (arbeid) aan die besighede.
Stelling 2	Geld vloei van individue na besighede as verbruikersbesteding aan goedere en dienste.
Stelling 3	Geld vloei van besighede na individue as persoonlike inkomste.

Watter van hierdie stellings is waar?

- A Stelling 1 en stelling 2.
  - B Stelling 2 en stelling 3.
  - C Al drie stellings is vals.
  - D Al drie stellings is waar.
8. Die vloei van produkte in die sirkelvloei-model verteenwoordig die:
- A werklike vloei van goedere.
  - B werklike vloei van produksiefaktore.
  - C werklike vloei van geld.
  - D monetêre vloei van goedere en dienste.
9. Watter een van die volgende stellings is waar?
- A As inspuitings groter is as lekkasies, sal die land se nasionale inkomste verhoog.
  - B As inspuitings groter is as lekkasies, sal die land se nasionale inkomste afneem.
  - C Uitvoer, beleggings en besparings moet gelyk wees aan die nasionale inkomste van 'n land, anders sal lekkasies te klein wees.
  - D Invoer, staatsuitgawes en belasting vorm deel van inspuitings en verhoog die land se nasionale inkomste.
10. 'n Suid-Afrikaanse ingenieursfirma werk aan 'n wolkekrabber in Londen. Die vergoeding wat die Suid-Afrikaanse firma aan hierdie werkers betaal:
- A sal by die BBP van Suid-Afrika en die Verenigde Koninkryk gevoeg word.
  - B sal nie by die BBP van Suid-Afrika of die Verenigde Koninkryk gevoeg word nie.
  - C sal by die BBP van Suid-Afrika gevoeg word.
  - D sal by die BBP van die Verenigde Koninkryk gevoeg word.

SAKESIKLUSSE

Skerp insinking in die BBP namate COVID-19 sy tol eis.

Die bruto binnelandse produk (BBP) het tussen die eerste en tweede kwartaal van 2020 met net meer as 16% gedaal, wat 'n jaarlikse groei koers van -51% gelewer het. Dit verdwerg die jaarlikse verlangsameing van 6,1% wat in die eerste kwartaal van 2009 tydens die wêreldwye finansiële krisis aangeteken is.

Bron: <http://www.statssa.gov.za/?p=13601> (vrylik vertaal)

11. Die jaarlikse groei koers van -51% beteken die ekonomie het:
- A in die laaste kwartaal met 51% afgeneem.
  - B die afgelope maand op 'n maand-tot-maand basis met 51% afgeneem.
  - C die afgelope jaar met 51% afgeneem.
  - D die afgelope jaar 51% van buitelandse beleggings verloor.

12. Die sterk insinking in die BBP kan die beste beskryf word as 'n:
- A uitbreiding.
  - B inkrimping.
  - C trog.
  - D depressie.
13. Die verlengsaming waarna verwys word, dui op 'n situasie waarin die BBP byvoorbeeld met ____ in jaar een en met ____ in jaar twee groei.
- A 3%; 5%
  - B 5%; 3%
  - C 3%; -5%
  - D 5%; -3%

14. Watter een van die volgende beskryf die herstelfase van 'n sakesiklus die beste?

	RENTEKOERSE	VRAAG	WERKLOOSHEID	UITSET
A	hoog	verhoog	verlaag	verhoog
B	hoog	verlaag	verhoog	verlaag
C	laag	verhoog	verlaag	verhoog
D	laag	verlaag	verlaag	verhoog

15. Enige meetbare of waarneembare veranderlike van belang wat 'n verandering of beweging in 'n ander datareeks, proses, tendens of ander verskynsel van belang in die ekonomie voorspel voordat dit plaasvind, staan bekend as 'n:
- A sloerende aanwyser.
  - B leidende aanwyser.
  - C samevallende aanwyser.
  - D kernaanwyser.

DINAMIEK VAN MARKTE

16. Die wet van dalende marginale nut is gebaseer op verskillende aannames.
- Watter een is korrek?
- A Die nut wat 'n verbruiker kry, kan gemeet word en in irrasionele getalle uitgedruk word.
  - B Die maksimum prys wat 'n verbruiker bereid is om vir die kommoditeit te betaal, hang af van die totale nut daarvan.
  - C Die smaak en voorkeur van die verbruiker bly onveranderd gedurende die tydperk van aankope.
  - D Die marginale nut van die eerste eenheid wat gebruik is, hou geen verband met die marginale nut van die volgende eenheid wat gebruik word nie.

17. Die volgende tabel toon die totale nut (TU) wat verkry word uit die verbruik van eenhede sjokolade.

Eenhede	1	2	3	4	5	6
TU in utils	10	15	20	22	22	20

Watter eenheid sjokolade stel zero (nul) nut voor?

- A Sjokolade 6
  - B Sjokolade 5
  - C Sjokolade 4
  - D Sjokolade 3
18. As die prys van Produk W styg, sal dit lei tot 'n:
- A verskuiwing van die vraagkromme na links.
  - B verskuiwing van die vraagkromme na regs.
  - C beweging langs die vraagkromme na links.
  - D beweging langs die vraagkromme na regs.
19. Die vraagkurwe vir SoSo's, 'n nuwe sjokolade, het 'n negatiewe helling.

Watter stelling is korrek?

- A Die helling van die vraagkurwe weerspieël die wet van die hoeveelheid gevra.
  - B 'n Enkele punt op hierdie kurwe verwys na die vraag.
  - C Die helling is negatief omdat verhoogde verbruik die marginale voordeel sal verlaag.
  - D Verbruikers sal meer teen 'n hoër prys gebruik.
20. Die vraag- en aanbodkurwes vir GoGo's is soos volg:

$$\text{Vraag} - Q_d = 12\,750 - 2P$$

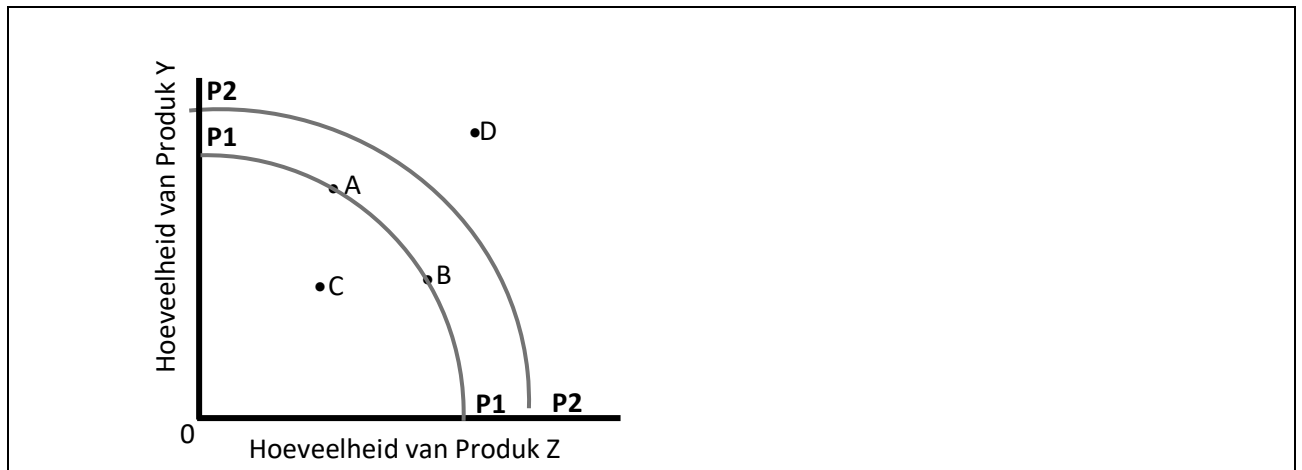
$$\text{Voorraad} - Q_s = 3\,950 + 6P$$

Die ewewigsprys en ewewigshoeveelheid onderskeidelik vir GoGo's is:

	EKWILIBRIUM PRYS	EKWILIBRIUM HOEVEELHEID
A	1 100	10 550
B	10 550	1 100
C	4 175	4 400
D	4 400	4 175

PRODUKSIEMOONTLIKHEIDSKURWES

Beskou die volgende kurwe van Land X en beantwoord vrae 21 tot 26.

21. Die ekonomie van Land X is negatief beïnvloed deur Covid-19.
As sodanig sal die produksiemoontlikheid verander vanaf:
- A punt A tot punt B.
  - B punt C tot punt B.
  - C P2P2 tot P1P1.
  - D P1P1 tot P2P2.
22. Die ekonomie van Land X sal by punt C funksioneer indien die land:
- A regeer word deur die staat.
  - B nie sy hulpbronne ten volle benut nie.
  - C meer goedere uitvoer as wat dit invoer.
  - D nut en verbruik maksimeer.
23. Ongeskoolde arbeid word gebruik in die produksie van Produk Y en hoogs geskoolde arbeid word gebruik in die produksieproses van Produk Z. As Land X die meerderheid van hul geskoolde arbeiders verloor, sal die produksiemoontlikheid verander van:
- A punt A tot punt B.
  - B punt B tot punt A.
  - C punt A tot punt C.
  - D punt B tot punt D.
24. 'n Verskuiwing in die kurwe van P2P2 na P1P1 kan veroorsaak word deur:
- A 'n afname in vraag.
  - B 'n toename in staatsuitgawes.
  - C 'n afname in werkers se produktiwiteit.
  - D produktiewe doeltreffendheid.

25. As Land X by punt C produseer, word dit gesien as:

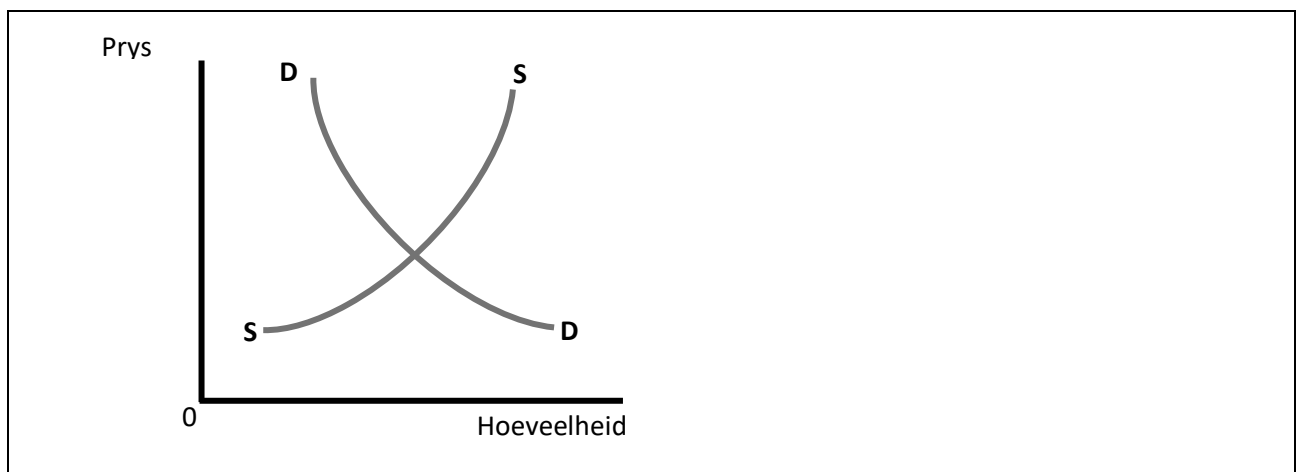
- A ondoeltreffende allokering.
- B maksimum insette.
- C toekenningsdoeltreffendheid.
- D maksimum uitsette.

26. Die helling van die produksiemoontlikheidskromme toon:

- A vraag.
- B aanbod.
- C geleentheidskoste.
- D marginale nut.

OPENBARE SEKTOR SE BETROKKENHEID EN INGRYPING IN DIE MARK

Bestudeer die volgende vraag- en aanbodkurwe van Produk H en beantwoord vrae 27 en 28.

27. 'n Prysplafon word ingestel teen 'n laer prys as die ewewigsprys.

Wat sal die uitwerking hiervan wees?

	HOEEVEELHEID GEVRA	HOEEVEELHEID AANGEBIED	EFFEK
A	verhoog	verlaag	tekort
B	verhoog	verlaag	surplus
C	verlaag	verhoog	tekort
D	verlaag	verhoog	surplus

28. Produk H is 'n noodsaaklike produk en daarom besluit die regering om die BTW-koers op Produk H tot 0% te verlaag.

Wat sal die uitwerking hiervan wees?

- A Die aanbodkurwe sal na regs skuif; dus sal die ewewigsprys verlaag en die ewewigshoeveelheid verhoog.
- B Die aanbodkurwe sal na links skuif; dus sal die ewewigsprys verlaag en die ewewigshoeveelheid verhoog.
- C Die vraagkurwe sal na regs skuif; dus sal die ewewigsprys verhoog en die ewewigshoeveelheid verhoog.
- D Die vraagkurwe sal na links skuif; dus sal die ewewigsprys verlaag en die ewewigshoeveelheid verlaag.

29. Die regering beperk die administrasiefooi vir Covid-entstowwe tot R70.

Dit is 'n voorbeeld van:

- A** 'n prysplafon.
- B** 'n prysvloer.
- C** 'n ewewigsprys.
- D** 'n markprys.

30. Die regering implementeer 'n subsidie per eenheid. As gevolg hiervan verander die ewewigshoeveelheid met 20% tot 210 eenhede en die ewewigsprys van R50 tot R40.

Die subsidie kos die regering:

- A** R420
- B** R350
- C** R168
- D** R84

ROUND 1 RONDE

GR 10 MEMO

**MEMORANDUM
2021**

ECONOMICS / EKONOMIE

	A	B	C	D
1.				ANSWER
2.			ANSWER	HIGHER LEVEL
3.		ANSWER	LOWER LEVEL	
4.				ANSWER
5.			ANSWER	HIGHER LEVEL
6.		ANSWER	MODERATE LEVEL	
7.	ANSWER	HIGHER LEVEL		
8.		ANSWER	MODERATE LEVEL	
9.	ANSWER	MODERATE LEVEL		
10.				ANSWER
11.		ANSWER	LOWER LEVEL	
12.				ANSWER
13.				ANSWER
14.				ANSWER
15.	ANSWER	HIGHER LEVEL		

	A	B	C	D
16.				ANSWER
17.		ANSWER	MODERATE LEVEL	
18.			ANSWER	MODERATE LEVEL
19.	ANSWER	MODERATE LEVEL		
20.				ANSWER
21.			ANSWER	HIGHER LEVEL
22.	ANSWER	MODERATE LEVEL		
23.			ANSWER	HIGHER LEVEL
24.	ANSWER	MODERATE LEVEL		
25.	ANSWER	HIGHER LEVEL		
26.		ANSWER	HIGHER LEVEL	
27.			ANSWER	MODERATE LEVEL
28.				ANSWER
29.		ANSWER	LOWER LEVEL	
30.			ANSWER	MODERATE LEVEL

ROUND 2 RONDE

	A	B	C	D
1.				ANSWER
2.	ANSWER	MODERATE LEVEL		
3.	ANSWER	MODERATE LEVEL		
4.		ANSWER	HIGHER LEVEL	
5.				ANSWER
6.			ANSWER	LOWER LEVEL
7.				ANSWER
8.	ANSWER	LOWER LEVEL		
9.	ANSWER	HIGHER LEVEL		
10.				ANSWER
11.			ANSWER	HIGHER LEVEL
12.		ANSWER	HIGHER LEVEL	
13.		ANSWER	HIGHER LEVEL	
14.			ANSWER	MODERATE LEVEL
15.		ANSWER	LOWER LEVEL	

	A	B	C	D
16.			ANSWER	MODERATE LEVEL
17.		ANSWER	HIGHER LEVEL	
18.			ANSWER	MODERATE LEVEL
19.			ANSWER	HIGHER LEVEL
20.	ANSWER	HIGHER LEVEL		
21.			ANSWER	MODERATE LEVEL
22.		ANSWER	MODERATE LEVEL	
23.		ANSWER	HIGHER LEVEL	
24.			ANSWER	MODERATE LEVEL
25.	ANSWER	LOWER LEVEL		
26.			ANSWER	LOWER LEVEL
27.	ANSWER	HIGHER LEVEL		
28.			ANSWER	HIGHER LEVEL
29.	ANSWER	LOWER LEVEL		
30.		ANSWER	HIGHER LEVEL	

DON'T JUST STRIVE FOR EXCELLENCE, BECOME IT.

Be a #YoungDifferenceMaker

AT NEDBANK WE BELIEVE IN USING OUR FINANCIAL EXPERTISE TO DO GOOD BY ASSISTING BRIGHT YOUNG LEADERS TO PURSUE THEIR ACADEMIC DREAMS.

The Nedbank External Bursary Programme aims to fund academically deserving students who do not have the financial means to study fulltime towards a first undergraduate degree or diploma at a South African public university or university of technology.

Bursaries are awarded to address scarce and future skill requirements in the financial sector with specific focus on **Green Economy** skills.

CRITERIA FOR SELECTION:

To be eligible for the Nedbank bursary, you must:

- be a South African citizen;
- have a proven financial need, as determined by your household income;
- have achieved:
  - a minimum academic average of 65% in the year that you are applying for the bursary; and
  - a minimum academic average of 65% for the required subjects aligned with the qualification you plan to study towards at university; and
- not have completed your grade 12 or senior certificate with mathematics literacy; and
- have successfully obtained admission approval to a South African public university or university of technology for the undergraduate qualification you plan to study towards.

THE APPLICATION PROCESS:

We screen bursary applications against our external bursary selection criteria and we award bursaries through the Nedbank Educational Trust, at the sole discretion of the trust.

IF YOU ARE SHORTLISTED, WE WILL ASK YOU TO:

- submit the relevant documents for financial review;
- participate in psychometric and other assessments; and
- attend an interview.

For the complete application process and a list of required documents, please visit our website at

www.nedbank.co.za/bursary.

There you can also find more information on opening dates and apply online.

All candidates will receive **feedback on the status** of their application at the completion of the recruitment and selection process (expected to be completed by the end of 2022).

Contact information

Email: Unlockyourambition@nedbank.co.za

Bursaries are granted at Nedbank's sole discretion.

see money differently

NEDBANK